

Het vijfde gebod

Uit een preek van dr. Joel R. Beeke

Stichting Herleving

© **Stichting Herleving**

De stichting stelt zich ten doel om meer bekendheid te geven aan ware herleving van de zuivere Godsdienst, zoals de Bijbel daarover spreekt, en zoals de Kerkgeschiedenis er duizenden voorbeelden van geeft. Onze hoop is dat christenen hierdoor opgewekt mogen worden tot meer gebed om zulk een werk des Heeren. “Het is tijd voor de Heere dat Hij werke, want zij hebben Uw wet verbroken.”

Eindredactie: Johan J. Pieterman

Molenweg 36 - 4341 BE Arnemuïden - Nederland

Tel. 0118 - 606 707

Email jjp@revivalsite.nl

Postgiro 44 55 326 t.n.v. Stichting Herleving

Website Revival Site Holland (www.revivalsite.nl)

Het vijfde gebod

Gedeelte uit een preek

van

dr. Joel R. Beeke

gehouden op 9 januari 2005

*“Eer uw vader en uw moeder,
opdat uw dagen verlengd worden in het land
dat u de Heere uw God geeft.”*

(Exodus 20:12)

Heidelbergse Catechismus, zondag 39:

104. Vraag: *Wat wil God in het vijfde gebod?*

Antwoord: *Dat ik mijn vader en mijn moeder, en allen die over mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijze, en mij hunner goede leer en straf met behoorlijke geboorzaamheid onderwerpe, en ook met hun zwakheid en gebreken geduld hebbe, aangezien het Gode belieft ons door hun hand te regeren.*

(...) Volgens de Onderwijzer zijn er zes manieren waarop kinderen *eer* en *geboorzaamheid* moeten bewijzen aan het gezag van hun vader en hun moeder.

De **eerste** is deze: Onze Onderwijzer zegt dat wij ze moeten **eren**, dat is voor de hand liggend: “Eer uw vader en uw moeder.” Maar wat *betekent* het woord ‘eer’? Wel, in de oorspronkelijke taal betekent het ‘zwaar’. Zwaar. En wat betekent dat dan? Het betekent dat iemand die geëerd moet worden, iemand is van ‘*gewicht*’ (ik spreek daar nu niet in lichamelijk opzicht over), van ‘*gewichtigheid*’, die *waardig* is om gerespecteerd te worden. De bedoeling die hierachter ligt, is dat God een ‘*gewichtige*’ God is. In feite heeft het

woord 'heerlijkheid' ook de bijbetekenis van 'gewichtigheid'. God is een *heerlijke* God, Hij is een *gewichtige* God, dus moet Hij *geëerd* worden; Hij is een God van *vermogen*, Hij is een God van *groot* gewicht en gezag.

En zo wordt hier bedoeld, dat jullie, jongens en meisjes, een liefdevolle vrees, een liefdevol respect moeten bewijzen aan je vader en moeder. Omdat zij in een *positie* gesteld zijn, over jullie, van *gewichtigheid*. Het is een *gewichtige* verantwoordelijkheid; zij behoren jullie op te voeden in overeenstemming met *al* de dingen die in dit Boek geschreven staan! Zij behoren dit Boek te *kennen*; zij behoren het te *lezen* en te *onderzoeken*; zij behoren te vragen: 'Hoe zal ik mijn zoon Johnny in deze weg leiding geven? Hoe zal ik mijn dochter Sara hierin advies geven?' Wat een *gewichtige* roeping! En zij moeten eens aan God rekenschap geven voor hoe zij jullie *opvoeden!* En zo behoren jullie op jullie beurt hen te eren, je behoort te respecteren dat ze *zo* veel voor jullie doen; je kunt alles wat je vader en je moeder voor je doen, nooit, *nooit* terugdoen.

In Hebreëën 12:9 staat: "Wij hebben de vaders onzes vleses tot kastijders gehad", dat betekent: zij straftten ons, zij gaven ons slaag, of zij vermaanden ons, "*en wij ontzagen hen.*" Dat is wat het betekent om vader en moeder te 'eren': hen te "*ontzien*". Jullie vader en moeder, kinderen, moeten *voelen* dat jullie *respect* voor hen hebben; zodat, wanneer zij iets zeggen, je hen *respecteert*. 'O,' zeg je, 'maar wat als mijn vader en moeder handelen op een wijze die *geen* respect verdient? Wat als zij iets doen waarvan ik zeker ben dat het *beter* kon worden gedaan?' Wel, je praat niet tegen hen als jouw gelijke; je komt niet naar hen toe alsof *jij* een ouder bent, en zegt brutaal terug: 'Bah, ik denk dat we het *zo*

moeten doen!’ Nee! je komt met *respect*; je zegt: ‘Papa, mama..., ik begrijp wat u zojuist zei, ik versta uw positie; maar mag, mag ik een andere mogelijkheid voorstellen, zodat u daarover kunt denken? Begrijp mij niet verkeerd, vader en moeder, ik zal u gehoorzamen, *wat* u ook beslist, maar... wilt u het volgende in overweging nemen...?’ en je spreekt *respectvol*; altijd eraan denkend dat *zij* het gezag hebben.

Zie je, als je je vader en je moeder *eert*, zul je hen nooit tegenspreken, zul je nooit ongeduldig tot hen spreken; je spreekt met *liefde*! Maar heden ten dage is het zo gewoon..., zo gewoon – je ziet het in winkels, je ziet het overal in de stad, je ziet het in het klaslokaal, je ziet het in je eigen gezin – dat kinderen vaak dingen tegen ouders kunnen zeggen die in werkelijkheid hun vader en moeder *pijn doen* en hun vader en moeder *kleineren*; dat is *heel erg* zondig, jongens en meisjes! Besef je wel dat in Bijbelse tijden God een *vloek* legde op kinderen, die niet respectvol tot hun ouders wilden spreken? en soms werden kinderen ter *dood* gebracht! ...Zij werden *gedood*, omdat zij niet respectvol spraken, tot hun vader en moeder.

Ik heb in mijn studeerkamer een hoop boeken, *oude* boeken, over gezinsverhoudingen, en als je teruggaat tot boeken uit de 19e eeuw... mag het je vreemd lijken, maar, wat in de 19e eeuw gebeurde was: wanneer je vader of moeder de kamer binnenwandelde, en jij was daar iets aan het doen, aan het lezen of een spelletje aan het spelen, dan kwam je overeind en ging je staan; en je stond net als militairen in de houding, uit *respect*, omdat je *vader* de kamer binnenliep; en nadat hij was gaan zitten, ging jij ook weer zitten. Ik ben niet aan het bepleiten dat we dat heden ten

dage zouden doen, maar wat ik wil zeggen, is: begrijp je het *geweldige* respect dat je verschuldigd bent aan een vader of aan een moeder? Je kunt niet maar alles terug zeggen wat in je opkomt, en een andere ouder in het huis worden! Zie je, dat is het probleem wanneer mensen gezag niet respecteren, als je dan zeven mensen in huis hebt, heb je zeven ouders! Dat is niet juist, dat is zondig.

Ten **tweede**: Je moet je vader en moeder **liefhebben**. Wanneer je je ouders eert, heb je hen lief. Het betekent dat je hen *zoveel* respect, *zoveel* kinderlijke vreze toedraagt, en hen *zoveel* liefhebt dat je hen *gehoorzaamt*. En je *bewijst* die liefde, je bewijst die liefde met *toegenegenheid*; je bewijst die liefde met *vriendelijke woorden*. Wat een *treurige* zaak is het, wanneer een moeder twee uur besteed om een *beerlijke* maaltijd te maken, en haar kind (erger nog: haar man), bedankt de moeder niet voor die maaltijd! Hoe *treurig!* hoe *onbeleefd!*

Kinderen, jullie behoren je vader en moeder zoveel *lief te hebben* dat je tegen hen zegt: 'Papa, dank u wel dat u vandaag voor ons gewerkt hebt! Dank u wel voor alles wat u mij geeft!' 'Mama, dank u wel voor deze maaltijd!' 'Ik *houd* van u, mama...!' 'Ik *houd* van u, papa...!' Jullie, tieners, jullie behoren niet de *minste* aarzeling te voelen om tegen je vader en moeder te zeggen (ik hoop dat jullie het doen, ik hoop het van jullie *allemaal*): 'Ik *houd* van u, papa...!' 'Ik *houd* van u, mama...!' Bewijs hun *eer...*; bewijs hun je *liefde...*; bewijs hun je *respect...* Zij zijn *Gods liefdevolle* gave aan jou... Zij steken meer energie in *jou* dan in iets anders op de *bele* wereld wat zij *ooit* gedaan hebben! *Waardeer* je dat wel?

Weet je, jongens en meisjes, tieners, als predikant sprak ik

met heel wat mensen, veel mensen van middelbare leeftijd, ook veel oude mensen. Ik zou je niet kunnen zeggen met hoeveel mensen ik in mijn leven gesproken heb – het loopt in de honderden – die tegen mij zeiden: ‘Ik besepte nooit wat mijn vader en moeder voor mij deden, totdat ik zelf kinderen had... Als ik die tijd maar weer *over* kon leven, en mijn waardering aan hen bewijzen...! de tijd dat ik een jongen was, of een meisje, of een tiener – dan zou ik zo’n ander kind geweest zijn!’ Alsjeblieft, neem dat ter harte..., en *bewijs liefde*, aan je vader, en aan je moeder. Dat is *Bijbels*: eren betekent liefhebben.

Ten **derde** zegt onze Onderwijzer: Wij moeten onze ouders **trouw** bewijzen. Wat betekent dat? Wel, het betekent in de eerste plaats dat je altijd klaar staat om hen *bij te staan*, en om hen te *helpen*. Zodat als zij zeggen: ‘Tom, wil je dat *nu* voor mij doen?’ je niet moppert en zegt: ‘Ik doe het *straks*’; je doet het *dadelijk*! Je *gehoorzaamt* hen.

Sommigen van u zijn baas op uw werk, en u hebt bijvoorbeeld secretaresses. Wat zou u denken van een secretaresse tegen wie je zegt: ‘Wil je dit alsjeblieft voor me doen?’ en ze antwoordt: ‘Ja’, en... ze vergat het twee dagen lang! en deed het niet? Wel, je verwacht dat als je zegt: ‘Doe dit’, dat ze uit respect alles waar ze mee bezig is, in de steek laat, zo gauw mogelijk, en het *doet*, omdat *u* de *gezaghebber* bent, en dit noodzakelijk gedaan dient te worden! Dus wanneer je vader of moeder je vragen om iets te doen, en je kunt het niet onmiddellijk doen, dan praat je daarover, respectvol; als ze nog steeds zeggen: ‘Doe het onmiddellijk’, dan laat je alles vallen; je doet het onmiddellijk! Je *gehoorzaamt*! je bewijst *trouw*. Wanneer je moeder je roept voor het eten,

dan zeg je niet: ‘Kan ik binnen twee minuten komen?’ Nee! Ze riep je voor het eten, ze besteedde net een paar uur werk aan die maaltijd; je komt *nu* gelijk! je laat haar geen *twee* keer roepen; je bewijst *trouw*.

Trouw betekent ook: hun trouw te zijn. Dat wil zeggen dat je hen gehoorzaamt op zulk een wijze, dat zij het gevoel van je krijgen, dat je hen waarlijk eert en hun trouw bent. Het betekent dat je niet achter hun rug om *negatief* over hen spreekt tot iemand anders. Je kunt altijd over je ouders spreken, je mag over *wie ook* in de wereld *positief* spreken. Als je over mensen wenst te spreken, heb je heel veel gelegenheden om dat te doen; je mag alles wat je wilt over mensen vertellen, zolang als wat je zegt, goed is. Dat is uitstekend. Maar zeg *geen* slecht woord over je vader of je moeder. Als je zorgen hebt, praat je met *hen*. Je *eert* hen.

Verder betekent hun trouw zijn, naar ik geloof, dat je naar hen omkijkt als *zij* oud worden. Zij hebben twintig jaar of langer naar jou omgekeken; als *zij* oud worden, dien jij naar *hen* om te kijken. Ik ga mij er hier vanaf de preekstoel nu niet in een debat over begeven, of je ze in je eigen huis behoort te nemen; er zijn situaties waarin dat niet mogelijk kan zijn. Maar wat *wel altijd* essentieel is, is dat je naar hen omkijkt, als ze oud worden. En hoe ouder ze worden, en hoe meer ze je nodig hebben, hoe meer je naar ze omkijkt. Ik denk dat het Bijbelse voorbeeld hier is, Genesis 47:12: “En Jozef onderhield¹ zijn vader.” Dat is een heel mooi woord. Wij moeten onze ouders onderhouden en koesteren, wanneer ze ouder worden. Dus, het vijfde gebod *stopt* niet wanneer ik het huis op 20-jarige leeftijd verlaat! Het

1) Het Engelse woord kan ook ‘koesteren’ betekenen.

vijfde gebod gaat *met* mij mee, mijn hele leven! Net zo lang als mijn ouders in leven zijn.

Ten **vierde**: Je moet **onderworpen** zijn aan je vader en je moeder. 'Ik moet', zegt onze Onderwijzer, 'mij aan hun goede leer en straf onderwerpen.' Dat is hen eren. Nu, wat betekent *dat*? Wel, het betekent allereerst: Ik moet naar hen *luisteren*. Wanneer je vader of je moeder *spreekt*, spreken zij namens *God*! Dus je *luistert*! Zodra zij beginnen te spreken, *stop* je met wat je aan het doen bent, je *keert* je om, je *kijkt* hen aan; je bewijst *respect*! Je luistert.

En vanzelfsprekend, als je luistert, dan *gehoorzaam* je ook! Zolang als zij je bevelen om iets te doen wat niet in strijd is met de Bijbel. Je begrijpt natuurlijk, dat als zij je iets bevelen in strijd met de *Bijbel*, zij onder het Woord van God staan, en het *hogere* gezag van de *Bijbel* tegensprekt wat zij zeggen. Dus, als ze je zouden bevelen om iets te gaan stelen uit een winkel (wel, ik ben er zeker van dat ze dat niet zullen doen, maar als ze dat zouden doen, er *zijn* ouders in de wereld die dat doen), moet het kind *ongehoorzaam* zijn! Omdat het tegen het *hogere* gezag van het Woord van God is! Dus, je *luistert*. Maar *al* te vaak moeten kinderen heden ten dage tegen hun ouders zeggen: 'O, ik..., ik hoorde niet wat u zei! ik hoorde het echt niet.' Wel, *waarom* hoorde je het niet? Omdat je niet *luisterde*! je bewees geen *respect*!

En zodra je hoort wat ze zeggen, dan buig je daaronder, zie je, *zelfs* wanneer je er *geen zin* in hebt. Als je aan het werk bent, en je werkt voor iemand, en je baas zegt dat je iets moet doen, dan kan het zijn dat je er geen zin in hebt, maar wat doe je? Je *doet* het, nietwaar? *Natuurlijk* doe je het! Omdat je *baas* het zei; hij heeft het gezag. Het is thuis net zo. ...Het

is met Gods volk net zo! Als je een christen bent, heb je *dikwijls* dingen te doen die je niet wenst te doen. “*VERLOOCHEN UZELF*, neem het kruis op, en volg Mij!” Dat maakt deel uit van het *opgroeien, geestelijk!* Iedereen die geestelijk een volwassene wordt, vindt in één enkele week *duizenden* dingen, die hij doet terwijl hij graag iets *anders* zou doen! Maar je doet het omdat *God* wenst dat je het doet! *God* zegt het! *Ik* die als kind ben *aangenomen* door mijn volmaakte Vader in de hemel, heb mij te onderwerpen aan de *wil* van mijn volmaakte Vader, omdat ik geloof dat Hij het het *beste* weet! Omdat ik geloof dat Hij *beter* weet hoe mijn leven te regeren en wat ik behoor te doen, dan *ik* dat weet? Net zoals, jongens en meisjes, tieners, jullie ouders *beter* weten wat goed voor je is, dan *jij*; zij hebben veel meer levenservaring, zij hebben veel meer wijsheid: zij weten het beter! Je behoort daarop te vertrouwen.

Ten **vijfde**. Nu, wat als zij..., wat als *zij* problemen hebben? Zie je, *God* is vanzelfsprekend volmaakt, je ouders zijn *niet* volmaakt. Dus, wat als je ouders hebt met allerlei gebreken? Wel, dat *hebben* ze! Dat hebben ze; net als *jij*! Jij hebt *ook* heel wat gebreken, als jongen, als meisje, als tiener; en zij ook. En onze Onderwijzer houdt zich daarmee bezig. Hij zegt: Ik moet ‘mijn vader en mijn moeder, en allen die over mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijzen, en mij hunner goede leer en straf met *behoorlijke* gehoorzaamheid *onderwerpen*, en *ook* met hun zwakheid en gebreken **geduld hebben**, aangezien het *Gode* belieft ons door hun hand te regeren.’

1) Dit betekent: gepaste, betamelijke.

Zie je, *God* gaf je jouw eigen moeder, en jouw eigen vader. Misschien wilde je liever een andere moeder of een andere vader hebben; dat is mogelijk! Maar *God* gaf je niet die andere moeder of die andere vader. Dus, je buigt *onder...* de vader en moeder die je *hebt*! En als er gebreken zijn, daar buig je *net zo goed* onder; je *verdraagt* hen geduldig, net zoals *zij* (tussen twee haakjes) veel van *jouw* gebreken geduldig verdragen. Dat is hoe je thuis goed functioneert: je *draagt* elkanders *lasten, vreugden, droefheden*, maar ook draag je elkanders *gebreken*!

Kinderen, jullie hebben te buigen. Je wil moet gebroken worden. En je wil moet onder de wil van *God* gebracht worden, en onder de wil van je *vader* en je *moeder*! Dat is de wijze waarop *God* wil dat het is. Jij hebt het niet voor het zeggen in je eigen leven, zelfs niet als tiener: jij hebt het *niet* voor het zeggen in je eigen leven! *God* heeft het voor het zeggen; en je ouders onder *God*; en als je groter wordt, zullen zij helpen en je meer en meer verantwoordelijkheid geven, zodat je tot de volwassenheid opgroeit; maar je bent onder *hun* dak, je bent onder *hun* gezag. Je hebt geduld met hun zwakheid, aangezien het *Gode* *belieft* om *jou* door hun hand te regeren’.

‘Met *behoorlijke gehoorzaamheid*’, zegt onze Onderwijzer, ‘ik onderwerp mij met *behoorlijke gehoorzaamheid*’. Dus **gehoorzaamheid** is een **zesde** onderdeel, dat opgesloten ligt in het eren van vader en moeder. En dat betekent om *automatisch* te gehoorzamen, *vanzelf*, *onmiddellijk*, zonder *klagen*. Dus jij kunt zeggen dat je je vader en moeder gehoorzaamt, omdat je deed wat zij je bevalen te doen, maar je kunt schoorvoetend bezig zijn, je kunt een boos

gezicht trekken, en je kunt je voortslepen en het langzaam doen, kribbig, en dat is geen gehoorzaamheid... Je kunt de grenzen uitproberen, zie je; maar *net* de minimum hoeveelheid doen van wat je moeder wenst dat je doet, om er vanaf te zijn. Ondertussen ben je een last op haar hart, omdat ze je tegenzin voelt, ze je inwendige opstand voelt. Jongens en meisjes, dat is ZONDIG! in de ogen van God! “Eer uw vader en uw moeder”, *gehoorzaam* hen, *liefdevol*! Zelfs nog erger: soms kun je gehoorzamen, en je vader en moeder denken dat je gehoorzamt vanuit je hart, omdat je helemaal geen enkel teken toont, maar innerlijk ben je brutaal aan het tegenspreken; vanbinnen! Dat is *ook* zondig.

Weet je..., een boot wordt bestuurd door een roer; een *hele* boot. Wanneer je jong bent, wenst God de boot van je leven te besturen door de *wijsheid* en het *gezag* van je vader en je moeder. Hij wenst die boot te besturen door middel van je roer, niet slechts in tijden wanneer het water glad is, maar ook in tijden wanneer het water ruw is. Je moet leren om je ouders te gehoorzamen, ook in *ruwe* tijden, onder *moeilijke* dingen; wanneer *jij*, met *alles* wat binnenin je is, een andere weg wenst te gaan.

Paulus schreef aan de Efeziërs: “Kinderen, zijt uw ouders *gehoorzaam* in de Heere, want dat is *recht*” (Ef. 6:2). ...Dat is recht! Thomas Watson, een puritein, zegt: “Eer uw vader en uw moeder”, want een *kind* behoort de *echo* van de *ouders* te zijn.’ *Echo*, wat bedoelde hij daarmee? Wel, hij gaat verder en zegt: ‘Wanneer de vader spreekt, behoort het kind gehoorzaamheid *terug* te *echoën*.’ Het behoort *spontaan* te gaan, zie je. Nu, soms is het niet makkelijk om dat te doen, soms krijg je de verzoeking om een beetje te knoeien, nietwaar? Sommigen van jullie willen graag goede

kinderen zijn, jullie willen graag gehoorzame kinderen zijn..., maar je komt in verzoeking...! *Natuurlijk* gebeurt dat. Gisteren las ik een verhaal, in een boek over de opvoeding van kinderen; het was een verhaal over twee jongens die naar een verjaardagsfeestje gingen. En hun moeder zei tegen hen: ‘Wel, je kunt gaan (het was ongeveer 4 uur ’s middags), maar wees *beslist* om 9 uur weer thuis.’ Dus ze gaf *duidelijke* instructies, dat is goed! Soms komen ouders zelf in moeilijkheden omdat ze geen duidelijke instructies geven!

Maar, 9 uur kwam eraan, en deze jongens hadden een hoop pret. Ze hadden buiten gespeeld, en ze kwamen nog maar *net* binnen toen er allemaal eten voor hun ogen werd uitgesteld... De oudere broer zei tegen de vrouw des huizes: ‘Mevrouw, ik moet naar huis, samen met mijn broer, omdat het 9 uur is; mijn moeder wenst mij om 9 uur thuis te hebben.’ ‘O,’ zei ze (dit was slecht van haar om te zeggen), ‘maar je kwam hier *net* binnen en al dit eten is..., ik ben er zeker van dat je moeder er niet om geeft als je... nog *één* uur langer bleef.’ ‘O ja!’, sommige van de kinderen kwamen erbij staan, en zeiden: ‘*Blijf!* Je gaat niet..., we willen graag dat je *blijft!* Kijk..., kijk eens hoe lekker dit eten is’, en *één* jongen pakte er wat van en stopte het in zijn handen: ‘Blijf hier en eet mee!’ ...En die jongen keek naar dat eten in zijn hand..., het zag er erg lekker uit; hij zou er bijna een hap van nemen..., maar hij zei: ‘Nee.’ Hij legde het neer. ‘Ik *moet* gaan. *Kom*, broer’, hij nam zijn broer mee, en ging het huis uit. Terwijl ze het huis uit gingen, *spotten* sommigen met hen. Natuurlijk wist de moeder niets van alles wat er gebeurd was. En de jongens kwamen thuis en ze vroeg hoe het feestje geweest was. Ze zeiden: ‘Het was *heel* erg leuk. Op

het einde wensten ze dat we bleven, maar... *wij* wensten *u* te gehoorzamen.' Zij zei: 'Wel, op het eind wilden jullie graag blijven...?' Ze antwoordden: 'Ja.' '...Maar jullie gehoorzaamden *mij*?' 'Ja!' Ze vroeg: 'Werd er dan enige druk op jullie uitgeoefend om aan het eind te blijven?' En ze vertelden haar het hele verhaal!

Hoe denken jullie dat die moeder die nacht heeft geslapen? En *hoe* denken jullie dat die jongens sliepen? ...Ze sliepen heerlijk! Hun moeder was *zo* gelukkig, met de *eer* die de kinderen haar bewezen hadden... En de *jongens* waren *zo* gelukkig, omdat ze vrede in hun geweten hadden, daar ze hun *ouders* hadden gehoorzaamd! ...Zie je, *geen daad van ongehoorzaamheid*... en laat ik dat herhalen: *GEEN DAAD VAN ONGEHOORZAAMHEID* geeft innerlijke blijdschap, op het eind; ongeacht *wie* je bent, ongeacht *wat* je positie is, ongeacht *welke* gezagsfiguur je tegenspreekt; het is *onmogelijk*. Het *hart* van de zonde is ongehoorzaamheid, en zonde geeft *geen* blijvend genoeg.

Er was eens een zendeling, die een *heel trouwe* hond had, en de heidenen onder wie hij werkte, waren gewoon *verbaasd* over deze hond. *Waar* de zendeling maar was, hij floot maar net eventjes, en de hond kwam eraan – waarvandaan wist niemand – en lag klaar aan zijn voeten! Tenslotte zei één inboorling tegen hem: 'Dat is een verbazende hond. *Uw hond*, zei hij, 'is *een en al oor*!' *Een en al oor*. Dat trof de zendeling, en hij moest preken over het vijfde gebod, en nam dat als zijn thema. Hij zei: 'Dit is wat het betekent om het vijfde gebod te gehoorzamen: om '*geheel en al oor*' te zijn, voor God! Onmiddellijk verdwenen! gelijk komen! vrijwillig komen! wensen om Zijn wil te doen! *dat* is een geestelijk gezond kind.' "Heere, wat wilt *Gij* dat ik doen

zal?” O, om *geheel en al oor* te zijn voor God...! Is dat niet uw verlangen, dierbaar kind van God? Om *dadelijk* te komen? om *dadelijk* te gehoorzamen? ‘Alle behoorlijke gehoorzaamheid.’ Zie je, God verdient in alle opzichten behoorlijke gehoorzaamheid, net zoals je vader en moeder behoorlijke gehoorzaamheid verdienen.

Natuurlijk, wanneer je getrouwd raakt, en je nieuwe thuis opricht, *veranderen* er vanzelfsprekend bepaalde dingen. Er is een verandering in *structuur*, je begint je eigen gezinsstructuur, dus er is een nieuwe *verhouding*. En... je hebt dan je eigen *beslissingen* te maken. Maar je respecteert je ouders nog steeds als je op dat punt gekomen bent, nietwaar? zelfs al ben je *zelf* een nieuwe gezagsdrager. Maar de regel is natuurlijk: *zolang* als je onder je ouders’ dak bent, bewijs je dit soort van gehoorzaamheid waarover we gesproken hebben; zelfs al herken je hun zwakheden.

Nu, wat als je vanmorgen zegt: ‘...Ik ben hier *zo* ver vandaan, als kind, als tiener, ik weet niet..., ik weet niet hoe ik terug moet komen, om dat soort kind te zijn dat ik behoor te zijn! ...Hoe kan ik tegen mijn ma zeggen..., ik heb het nooit tegen haar gezegd, al vijf jaar niet: “Ik houd van u!” Hoe kan ik haar spontaan gehoorzamen? Ze zal niet weten..., ze zal *zo* verrast zijn dat ze niet weet wat ze ermee *aan* moet!’ ...*Begin vandaag!* Er is altijd een weg terug. Er is een weg terug bij God! God vergeeft *zondaren*, door de gehoorzaamheid van Jezus Christus. Jezus gehoorzaamde Zijn moeder en Zijn pleegvader volmaakt, zodat jij tot Hem mag komen en je zonden belijden, en zeggen: ‘Heere, ik ben *niet* het soort kind geweest dat ik geroepen ben te zijn. Ik kom terug tot U, Heere...; *vergeef* mij! was mij rein.’

Zie je, soms klagen jongeren: ‘Wel,’ zeggen ze, ‘mijn vader en mijn moeder vertrouwen mij niet.’ Maar het probleem is: zij hebben *zichzelf* niet betrouwbaar gemaakt! Ze hebben hier of daar gelogen, en dus geen *wonder* dat je ouders je niet vertrouwen! ...Weet je wat, jongeren? Er is een weg *terug* naar het hart van je vader zowel als naar het hart van je moeder. Als jij hun trouw bent, als jij hen eert, zal ik je *garanderen* dat, als je *consequent* bent, zij het binnen een *paar* weken zullen beginnen te zien, en de vertrouwensrelatie zal zich weer opbouwen, op een wonderlijke wijze.

Het probleem, zie je, is dat... wij niet wensen dat onze wil gebroken wordt naar onze ouders toe, en dus *verzetten* we ons, en dan zijn we onze *eigen ergste vijand*! We bouwen aan een slechte relatie met onze ouders, en wij verwoesten onszelf. Zoals Kain! Er was een weg terug naar God, zelfs voor Kain! *Zelfs* nadat hij zijn *broer* vermoord had! Maar... hij nam die weg niet terug. En *voordat* hij zijn broer vermoordde, gaf God hem een expliciete gelegenheid. De Heere zei tegen Kain, Genesis 4:6 en 7: “*Waarom* zijt gij ontstoken? waarom is uw aangezicht vervallen? Indien gij *wel* doet, zult gij niet *aangenomen*¹ worden?” ...Kinderen, jongeren, ‘indien gij *wel* doet’, *als* je wel doet, *als* je je ouders eert, denk je dat je ouders je niet zullen aannemen? Denk je dat *God* je gehoorzaamheid niet zal aannemen? Natuurlijk zal *Hij* dat doen, en natuurlijk zullen *zij* dat doen!

Wel, *hoe* kom ik terug in de gunst van mijn ouders? *Hoe* kom ik dichterbij tot mijn vader en moeder? Laat ik jullie kort een paar aanwijzingen geven:

1) In de Eng. vert. Zie de kanttekening bij ‘verhoging’.

Het eerste wat je doet, is: Je gaat bij je ouders zitten (dit kan *moeilijk* zijn, maar *doe* het), je komt bij hen zitten, en je zegt: ‘vader en moeder, ik hoorde die preek vandaag, en ik wil u laten weten dat ik niet... het soort kind geweest ben wat ik behoorde te zijn..., het soort zoon of dochter dat ik moest zijn! voor u. En ik wil zo graag dat u mij vergeeft... Alstublieft, vergeef mij; ik weet dat ik u smart veroorzaakt heb, in plaats dat ik u een eer geweest ben.’ Wel, wanneer je dat eenmaal gedaan hebt gekregen, ben ik er zeker van dat zij je zullen aanvaarden... *Dan* moet je de positieve verhouding opbouwen *door* hen te *eren*, door te bewijzen dat je het *meent*. Maar hoe doe je *dat*?

1. Wel, allereerst: Je moet altijd *eerlijk* met hen omgaan. Altijd eerlijk zijn. Zie je, als je niet eerlijk bent, breek je de verhouding af. Ik heb gisteren nog een ander verhaal gelezen, over een jongen die verondersteld werd op een bepaalde tijd thuis te zijn, en hij verliet het huis van zijn vriend, maar onderweg naar huis stopte hij bij een andere vriend en bracht daar twee uur door. Toen kwam hij thuis, en zijn vader vroeg: ‘Waar ben je geweest?’ ‘O,’ zei hij, ‘ik raakte de weg kwijt.’ En die nacht lag hij in bed, en zijn geweten kwelde hem, hij *wist* dat hij gelogen had. De volgende dag kwam de vader van de vriend bij wie hij aangelopen was, onverwachts even langs, en terwijl zijn *eigen* vader erbij stond, zei hij: ‘Het was *zo* aardig van je (dit zei hij tegen die jongen) om gisteren twee uurtjes langs te komen; mijn kinderen hebben zo genoten van de tijd samen met jou. Doe het *nog* eens, wil je, voor wat *langer*?’ Zo hoorde de vader van de jongen natuurlijk waar zijn zoon *geweest* was! Het brak het vertrouwen! Hij *loog*!

Regel 2 is: Wees niet alleen eerlijk, maar vraag om hun

toestemming. Als je ooit in *twijfel* bent of je iets aan je ouders moet vragen of niet, *vraag* het hun. Spreek en deel met hen. Dat is een manier om respect op te bouwen, en eer, en aanneming.

Ten 3e: *Draag* je liefde *over*. *Bewijs* je dankbaarheid.

Ten 4e: Houd hun *gezelschap*. Spreek met hen. Breng een avond thuis met hen door! *Doe* wat samen met hen. *Luister* naar hen. Zij hebben veel wijsheid gekregen, veel meer dan jij je realiseert! Vraag hun advies!

5. Tracht hun *perspectief* te zien. Doe alsof je in hun schoenen staat. Probeer om dat te doen! Ik weet dat het als tiener moeilijk is, omdat de tienerjaren de meest *zelfzuchtige* jaren zijn, en je alleen kunt denken over wat *jij* graag wilt. Maar, bedenk *goed* dat tot *rijpheid* gekomen tieners in staat zijn om daarboven uit te stijgen. En zij zijn in staat om te zeggen: 'Hoe denkt die en die over deze situatie? wat is de mening van mijn vader en moeder over deze situatie?'

Ten 6e: Voer die dingen waartoe je je verplicht hebt, *altijd* volledig uit. Je beloofde iets aan je ouders? Breek het niet! breek het *niet*! Dat breekt het vertrouwen af. Je zegt: 'Ik zal dat doen'; de tijd komt eraan: 'O, ik voel me niet goed.' 'Hè...! ik ging nu net wat anders doen!' 'Och, ik vergat het!' dit breekt het vertrouwen *af*. Je verplichtte je tot iets? dan *doe* je het! Maar wat als je je helemaal ziek voelt? je *doet* het! Je *verplichtte* jezelf ertoe! Natuurlijk, als je *heel* erg ziek bent, je hebt 38 graden koorts gekregen, en je moeder ziet dat, oké! Maar je *doet* wat je zegt dat je zult *doen*! Dat is hoe je vertrouwen opbouwt. Zie je, je hebt *zoveel macht*, kinderen, tieners; je hebt *macht* om je ouders ongelukkig te maken, door je opstand. Maar als jij *ben* ongelukkig maakt, garandeer ik je dat *jij* dan eveneens ongelukkig wordt. Het is een

‘als..., dan...’ situatie, wanneer je werkt aan de verhouding met je ouders. En *God* zal je *helpen!* als je deze aanwijzingen in praktijk brengt.

7. De laatste is: *Bid* voor hen. Bid voor hen. Weet je, je *kunt* niet boos blijven op mensen voor wie je *bidt*. Ken je daar wat van? Heb je ooit geprobeerd boos te blijven op iemand voor wie je *werkelijk* bad? Dus, als je inwendige *boosheid* tegen je ouders voelt, is een van de *beste* remedies om voor hen te *bidden!* Bid dat God hen zal helpen; bid dat God hen en jou zal leiden. ‘Ach,’ zeg je, ‘maar ik heb dat geprobeerd, het helpt niet!’ Probeer het *opnieuw!* Probeer het opnieuw, het helpt *wel*. *Volhard!*

Nu, aan dit vijfde gebod verbindt *God* een belofte: “Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat u de Heere uw God geeft.” Die belofte betekent niet dat *elke afzonderlijke* jongen of meisje dat heel gehoorzaam is aan zijn of haar ouders, een hoge leeftijd zal bereiken. Maar wat het *wel* betekent, is dat het *Gods* algemene regel is dat gehoorzame kinderen lange, vruchtbare levens *zullen* leiden; een algemene regel. Niet enkel de *chronologische* leeftijd, maar *vruchtbare* levens. Als je kijkt naar mensen, mensen van middelbare leeftijd, oudere mensen, die hun ouders *gehoorzaam* zijn geweest, die hun ouders respecteerden, dan zie je, vaak, een *tevredenheid* in hun leven. God *vervult* Zijn eigen beloften! God beloont gehoorzaamheid, genadiglijk.

Maar, *kon* het zijn dat deze belofte ook betekent, op een *diepere* wijze, dat God niet alleen *hier* leven zal geven, maar dat Hij *lang* leven *hierna* zal geven? Omdat degenen die hun ouders *gehoorzaam* zijn, in *waarheid*, hebben geleerd om die

gehoorzaamheid te beoefenen vanuit de liefde *Gods* die in hun harten is uitgestort? Zij leerden om God *en* mensen te gehoorzamen, en, door genade, volgen hun werken met hen. En vanzelfsprekend is *dat* de grootste zegen die je ooit kunt hebben...

Laat ik dus afsluiten met dit te zeggen: Laten wij *allen* bedenken, niet alleen vaders en moeders en kinderen, maar laten wij *allen* bedenken dat er *een weg terug* is, tot God, *door* gehoorzaamheid, voor *iedereen*. Iedereen; ongeacht *hoe* ongehoorzaam je bent geweest, ongeacht hoe *oud* u bent. Laten wij tot Jezus *vluchten*, Die *volkomen* gehoorzaam was, en *onderworpen* was aan Zijn ouders, *onderworpen* aan Zijns *Vaders* wil, ja, om te hangen aan het *vervloekte hout*, en om te ondergaan *al* het *lijden* dat Hij onderging, zodat wij... vrede met God zouden kunnen vinden. Laten wij al onze zonden tegen *dit* gebod nemen, en ze nagelen aan Golgotha's kruis.

AMEN

Dr. Joel R. Beeke (Ph.D. Westminster Theological Seminary) is rector van het Puritan Reformed Theological Seminary en doceert daar als professor in systematische theologie en homiletiek. Tevens is hij predikant van de Heritage Netherlands Reformed Congregation in Grand Rapids, Michigan, USA, en redacteur van *The Banner of Sovereign Grace Truth*.

**Als Mijn volk,
waarover Mijn Naam genoemd wordt,
zich verootmoedigt
en bidt
en zij Mijn aangezicht zoeken
en zich bekeren van hun boze wegen,
zo zal Ik uit de hemel horen
en hun zonden vergeven
en hun land genezen**

2 Kron. 7:14